

PORSGRUNN KOMMUNE

2. trinn

Lokal læreplan for Porsgrunnskolen

Sammen om Porsgrunn

Innholdsfortegnelse

Obligatorisk årsplan 2. trinn	4
<i>Fag: Norsk</i>	4
<i>Fag: Engelsk</i>	4
<i>Fag: Matematikk</i>	5
<i>Fag: Naturfag</i>	5
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	6
<i>Fag: KRLE</i>	6
<i>Fag: Kroppsøving</i>	6
<i>Fag: Musikk</i>	7
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	7
Periode: 1: Demokrati og medborgerskap	8
Uker: 34-43	8
<i>Periodens overordnede tema (ideer):</i>	8
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):</i>	8
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):</i>	8
<i>Fag: Norsk</i>	8
<i>Fag: Engelsk</i>	8
<i>Fag: Matematikk</i>	9
<i>Fag: Naturfag</i>	9
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	9
<i>Fag: KRLE</i>	9
<i>Fag: Kroppsøving</i>	9
<i>Fag: Musikk</i>	10
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	10
Periode: 2: Skolens valg	11
Uker: 44-51	11
<i>Periodens overordnede tema (ideer):</i>	11
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):</i>	11
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):</i>	11
<i>Fag: Norsk</i>	11
<i>Fag: Engelsk</i>	11
<i>Fag: Matematikk</i>	12
<i>Fag: Naturfag</i>	12
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	12
<i>Fag: KRLE</i>	12

<i>Fag: Kroppsøving</i>	12
<i>Fag: Musikk</i>	13
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	13
Periode 3: Folkehelse og livsmestring	14
Uker: 1-12	14
<i>Periodens overordnede tema (ideer):</i>	14
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):</i>	14
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):</i>	14
<i>Fag: Norsk</i>	14
<i>Fag: Engelsk</i>	14
<i>Fag: Matematikk</i>	15
<i>Fag: Naturfag</i>	15
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	15
<i>Fag: KRLE</i>	15
<i>Fag: Kroppsøving</i>	16
<i>Fag: Musikk</i>	16
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	16
Periode 4: Bærekraftig utvikling	17
Uker: 13-24	17
<i>Periodens overordnede tema (ideer):</i>	17
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):</i>	17
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):</i>	17
<i>Fag: Norsk</i>	17
<i>Fag: Engelsk</i>	17
<i>Fag: Matematikk</i>	18
<i>Fag: Naturfag</i>	18
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	18
<i>Fag: KRLE</i>	18
<i>Fag: Kroppsøving</i>	19
<i>Fag: Musikk</i>	19
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	19

Obligatorisk årsplan 2. trinn

Den obligatoriske årsplanen inneholder kompetansemål som skal jobbes med på det gjeldende trinnet. **Skolen velger selv om de vil lage en egen plan for når kompetansemålene jobbes med innenfor det enkelte årstrinn eller om skolen velger å følge den anbefalte periodeplanen.** Den anbefalte periodeplanen er har fire perioder. Den inneholder de tverrfaglige temaene fra LK20 og et eget lokalt tverrfaglig tema. Disse hovedtemaene går igjen fra år til år. *Demokrati og medborgerskap* er høstterminens første tema. *Skolens valg* (lokalt tverrfaglig tema) er høstterminens andre tema. Her kan skolen velge om læringskompetanse og sosial kompetanse skal være utgangspunkt eller det kan lages andre lokale temaer. *Folkehelse og livsmestring* er vårterminens første tema. *Bærekraftig utvikling* er vårterminens andre tema. Det er laget egne underliggende temaer for det enkelte årstrinn. Slik jobber alle trinn med de samme tverrfaglige temaene, men med ulike underliggende temaer fra år til år. I den obligatoriske årsplanen vises det til den anbefalte periodeplanen med symbolene **A2 B2 C2 D2**.

A2: Demokrati og medborgerskap (tverrfaglig tema fra LK20)

B2: Skolens valg (lokalt tverrfaglig tema – skolen velger selv om sosial kompetanse og læringskompetanse eller et eller flere av de tverrfaglige temaene skal danne utgangspunkt for perioden.)

C2: Folkehelse og livsmestring (tverrfaglig tema fra LK20)

D2: Bærekraftig utvikling (tverrfaglig tema fra LK20)

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

... lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler. **A2 B2 C2 D2**

... lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk. **A2 B2 C2 D2**

... samtale om og beskrive hvordan ord vi bruker, kan påvirke andre. **A2 C2**

... beskrive og fortelle muntlig og skriftlig. **C2 D2**

... skrive tekster for hånd og med tastatur. **A2 C2 D2**

... utforske eget talespråk og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråk og skriftspråk. **B2 D2**

... utforske og samtale om oppbygningen av og betydningen til ord og uttrykk. **B2 D2**

... låne og lese bøker fra biblioteket. **B2**

... lese med sammenheng og forståelse på papir og digitalt og bruke enkle strategier for leseforståelse. **B2 C2 D2**

... uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skriving og andre kreative aktiviteter. **C2**

... bruke store og små bokstaver, punktum, spørsmålstegn og utropstegn i tekster og samtale om egne og andres tekster. **A2 C2 D2**

... lage tekster som kombinerer skrift med bilder. **C2 D2**

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstskaiping
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

... bruke digitale ressurser for å oppleve språket via autentiske språkmodeller og samtalepartnere.

... lytte til, lese og samtale om innhold i enkle tekster, inkludert billedbøker.

... delta i innøvde dialoger og spontane samtaler om egne behov og følelser, dagligliv og interesser.

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige tekster

<p>... stille og svare på enkle spørsmål, følge enkle instruksjoner og bruke noen høflighetsuttrykk. A2 B2 C2 D2</p> <p>... tilegne seg ord og kulturell kunnskap gjennom engelskspråklig barnelitteratur og barnekultur. C2 D2</p> <p>... oppdage ord som er felles for engelsk og andre språk eleven kjenner til. A2 D2</p> <p>... oppdage høyfrekvente ord og fraser i ulike type tekster. B2</p> <p>... lese og eksperimentere med å skrive kjente ord, fraser og enkle setninger. D2</p> <p>... lytte til og gjenkjenne språklyder og stavelser i ord. A2</p> <p>... lytte til og utforske det engelske alfabetet og uttalemønstre i lek- og sangaktiviteter. B2</p> <p>... koble språklyder til bokstaver og stavemønstre og trekke bokstavlyder sammen til ord. C2</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... eksperimentere med teljing både framlengs og baklengs, velje ulike startpunkt og ulik differanse og beskrive mønstre i teljingane. A2 B2</p> <p>... utforske, teikne og beskrive geometriske figurar frå sitt eige nærmiljø og argumentere for måtar å sortere dei på etter eigenskapar. A2 B2</p> <p>... beskrive posisjonssystemet ved hjelp av ulike representasjonar. B2</p> <p>... plassere tal på tallinja og bruke tallinja i rekning og problemløysing. B2</p> <p>... utforske den kommutative og den assosiative eigenskapen ved addisjon og bruke dette i hovudrekning. B2</p> <p>... utforske og beskrive generelle eigenskapar ved partal og oddetal. B2</p> <p>... utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løyse problem frå lek og eigen kvardag. B2 D2</p> <p>... ordne tal, mengder og former ut frå eigenskapar, samanlikne dei og reflektere over om dei kan ordnas på fleire måtar. B2 C2 D2</p> <p>... forklare korleis ein kan beskrive tid ved hjelp av klokke og kalender. C2 D2</p> <p>... kjenne att og beskrive repeterande einingar i mønstre og lage eigne mønstre. D2</p> <p>... måle og samanlikne storleikar som gjeld lengd og areal, ved hjelp av ikkje-standardiserte og standardiserte måleiningar, beskrive korleis og samtale om resultat. D2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... undre seg, utforske og lage spørsmål, og knytte dette til egne eller andres erfaringer. A2</p> <p>... presentere funnene sine og beskrive hvordan eleven har kommet fram til dem. A2</p> <p>... samtale om hvordan vi kan ta miljøbevisste valg og gjennomføre lokale miljøtiltak. D2</p> <p>... presentere egne ideer til teknologiske oppfinnelser. B2</p> <p>... utforske og beskrive observerbare egenskaper til ulike objekter, materialer og stoffer og sortere etter egenskaper. B2</p> <p>... utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon. C2</p> <p>... gi eksempler på noen vanlige sykdommer og samtale om hva man kan gjøre for å verne kroppen mot smittsomme sykdommer. C2</p> <p>... planlegge og gjennomføre undersøkelser av vær og himmelfenomener og sammenligne målinger, observasjoner og værtegn gjennom året. C2</p> <p>... utforske et naturområde i nærmiljøet og beskrive hvordan noen organismer er tilpasset området og hverandre. A2 B2 C2 D2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse

<p>... oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon. D2</p>	
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... reflektere over kvifor menneske har ulike meiningar og tek ulike val. A2 C2 ... utforske og gi døme på korleis barn kan påverke avgjerder og samarbeide om demokratiske prosessar. A2 ... utforske og gi døme på korleis menneske i ulike delar av verda påverkar livet til kvarandre. A2 C2 D2 ... utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål. B2 ... samtale om korleis ulike kjelder, inkludert kart, kan gi informasjon om samfunnsfaglege spørsmål. B2 ... beskrive og gi døme på mangfald i Noreg, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket. B2 C2 ... utforske og presentere korleis menneska levde for éin til to menneskealdrar sidan. C2 D2 ... samtale om moglegheiter og utfordringar ved digital samhandling. C2 ... utforske og gi døme på korleis menneska påverkar klimaet og miljøet, og dokumentere korleis påverknadene kjem til syne i nærmiljøet. D2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>... utforske og samtale om etiske sider ved menneskers levesett og ressursbruk. A2 D2 ... samtale om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen. A2 ... bruke enkle fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn. A2 B2 C2 ... utforske og beskrive hvordan kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk lokalt og regionalt. B2 ... samtale om og presentere estetiske uttrykk fra kristendom og andre religioner og livssyn. B2 ... beskrive og samtale om ulike måter å leve sammen på i familie og samfunn. C2 ... sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer. C2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
<p>Fag: Kroppsøving</p>	
<p>... leike og vere med saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø. A2 B2 C2 D2 ... forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar. A2 B2 C2 D2 ... forstå og praktisere turreglar og bruke klede etter vêr og forhold i naturen. A2 B2 C2 D2 ... øve på trygg ferdsel ved vatn og på å kunne tilkalle hjelp. A2 C2 ... øve på å avlevere, ta imot og leike med ulike reiskapar og balltypar. B2 D2 ... lage og bruke kart for å orientere seg i kjent terreng. B2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel

<p>... utforske eigen kroppsleg bevegelse i leik og andre aktivitetar, åleine og saman med andre. C2</p> <p>... utforske og gjennomføre grunnleggjande bevegelsar som å krype, gå, springe, hinke, satse, lande, vende og rulle i ulike miljø ut frå eigne føresetnader. C2</p> <p>... utforske naturen i nærmiljøet med varierte aktivitetar til ulike årstider. C2</p> <p>... øve på trygg ferdsel i trafikken. C2</p> <p>... leike og utføre grunnleggjande øvingar med tilvenning til vatn, som å dykke, flyte, gli, skape framdrift, hoppe uti og orientere seg i vatn. C2 D2</p>	
<p>Fag: Musikk</p>	
<p>... utøve et repertoar av sangleker, sanger og danser hentet fra elevenes nære musikkultur og fra kulturarven. A2 B2 C2 D2</p> <p>... utforske og eksperimentere med puls, rytme, tempo, klang, melodi, dynamikk, harmoni og form i dans, med stemmen og i spill på instrumenter. A2 B2 C2 D2</p> <p>... leke med musikkens grunnelementer gjennom lyd og stemme, lage mønstre og sette sammen mønstrene til enkle improvisasjoner og komposisjoner, også med digitale verktøy. A2 B2 C2 D2</p> <p>... formidle opplevelser av ulike musikalske uttrykk gjennom samtale og kunstneriske uttrykksformer. A2 B2 C2 D2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Opplere musikk • Kulturforståelse
<p>Fag: Kunst og håndverk</p>	
<p>... skape fortellinger ved hjelp av digitale verktøy etter inspirasjon fra lokale og nasjonale kunstverk. A2</p> <p>... utforske ulike visuelle uttrykk og bygge videre på andres ideer i eget skapende arbeid. B2</p> <p>... studere form gjennom å tegne, male og fotografere. B2</p> <p>... forestille seg og beskrive framtiden gjennom tegning og modeller. C2</p> <p>... vise fram og presentere objekter gjennom utstilling eller samling. C2</p> <p>... bruke håndverksteknikker og håndverktøy i utforming av tre, leire og tekstil på en miljøbevisst og trygg måte. D2</p> <p>... undersøke egenskaper ved materialer og dele sanseerfaringer. D2</p> <p>... planlegge og konstruere i naturmaterialer etter inspirasjon fra samisk og lokal byggeskikk. D2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon <p>A2 B2 C2 D2</p>

Anbefalt årsplan med fire perioder 2. trinn

Periode: 1: Demokrati og medborgerskap

Uker: 34-43

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Rett og galt

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hva menes med rett og galt?
- b. Hva tror du ville ha skjedd dersom vi ikke hadde noen regler?
- c. Hva skjer når man har ulike meninger om hva som er lov?
- d. Hvilke rettigheter har barn?
- e. Er det riktig at barn og voksne har ulike rettigheter og plikter?
- f. Hvordan syns du at reglene i verden burde ha vært?
- g. Elevens refleksjonsspørsmål
- h. Hva er konsekvensene når man gjør noe galt?

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a. Kreativitet
- b. Nysgjerrighet
- c. Læringsglede
- d. Humor

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler.
- ... lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk.
- ... samtale om og beskrive hvordan ord vi bruker, kan påvirke andre.
- ... skrive tekster for hånd og med tastatur.
- ... bruke store og små bokstaver, punktum, spørsmålstegn og utropstegn i tekster og samtale om egne og andres tekster.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstskaping
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

- ... bruke digitale ressurser for å oppleve språket via autentiske språkmodeller og samtalepartnere.
- ... lytte til, lese og samtale om innhold i enkle tekster, inkludert billedbøker.

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige
- tekster

<p>... delta i innøvde dialoger og spontane samtaler om egne behov og følelser, dagligliv og interesser.</p> <p>... stille og svare på enkle spørsmål, følge enkle instruksjoner og bruke noen høflighetsuttrykk. A2 B2 C2 D2</p> <p>... oppdage ord som er felles for engelsk og andre språk eleven kjenner til.</p> <p>... lytte til og gjenkjenne språklyder og stavelser i ord. A2</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... eksperimentere med teljing både framlengs og baklengs, velje ulike startpunkt og ulik differanse og beskrive mønster i teljingane.</p> <p>... utforske, teikne og beskrive geometriske figurar frå sitt eige nærmiljø og argumentere for måtar å sortere dei på etter eigenskapar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... undre seg, utforske og lage spørsmål, og knytte dette til egne eller andres erfaringer.</p> <p>... presentere funnene sine og beskrive hvordan eleven har kommet fram til dem.</p> <p>... oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... reflektere over kvifor menneske har ulike meiningar og tek ulike val</p> <p>... utforske og gi døme på korleis barn kan påverke avgjerder og samarbeide om demokratiske prosessar</p> <p>... utforske og gi døme på korleis menneske i ulike delar av verda påverkar livet til kvarandre</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>... utforske og samtale om etiske sider ved menneskers levesett og ressursbruk</p> <p>... samtale om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen</p> <p>... bruke enkle fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
<p>Fag: Kroppsøving</p>	
<p>... leike og vere med saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø</p> <p>... forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>... forstå og praktisere turreglar og bruke klede etter vær og forhold i naturen</p> <p>... øve på trygg ferdsel ved vatn og på å kunne tilkalle hjelp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel

Fag: Musikk

- ... utøve et repertoar av sangleker, sanger og danser hentet fra elevenes nære musikkultur og fra kulturarven.
- ... utforske og eksperimentere med puls, rytme, tempo, klang, melodi, dynamikk, harmoni og form i dans, med stemmen og i spill på instrumenter.
- ... leke med musikkens grunnelementer gjennom lyd og stemme, lage mønstre og sette sammen mønstrene til enkle improvisasjoner og komposisjoner, også med digitale verktøy.
- ... formidle opplevelser av ulike musikalske uttrykk gjennom samtale og kunstneriske uttrykksformer.

- Utøve musikk
- Lage musikk
- Oppleve musikk
- Kulturforståelse

Fag: Kunst og håndverk

- ... skape fortellinger ved hjelp av digitale verktøy etter inspirasjon fra lokale og nasjonale kunstverk

- Håndverksferdigheter
- Kunst- og designprosesser
- Kulturforståelse
- Visuell kommunikasjon

Periode: 2: Skolens valg

Uker: 44-51

Periodens overordnede tema (ideer):

- a) Mobbing

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a) Hvorfor krenker noen mennesker andre?
 b) Hvordan kan mennesker krenkes gjennom å overses?
 c) Dersom du var statsminister, hva ville du gjort for å få slutt på all mobbing?
 d) Eget forskerspørsmål:

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a) Ærlighet
 b) Inkludering
 c) Takknemlighet
 d) Hjelpsomhet
 e) Samarbeid
 f) Omsorg

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler.
 ... lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk.
 ... utforske eget talespråk og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråk og skriftspråk.
 ... utforske og samtale om oppbygningen av og betydningen til ord og uttrykk.
 ... låne og lese bøker fra biblioteket.
 ... lese med sammenheng og forståelse på papir og digitalt og bruke enkle strategier for leseforståelse.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstskaping
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

- ... bruke digitale ressurser for å oppleve språket via autentiske språkmodeller og samtalepartnere.
 ... lytte til, lese og samtale om innhold i enkle tekster, inkludert billedbøker.
 ... delta i innøvde dialoger og spontane samtaler om egne behov og følelser, dagligliv og interesser.
 ... stille og svare på enkle spørsmål, følge enkle instruksjoner og bruke noen høflighetsuttrykk.
 ... **A2 B2 C2 D2**
 ... oppdage høyfrekvente ord og fraser i ulike type tekster.
 ... lytte til og utforske det engelske alfabetet og uttalemønstre i lek- og sangaktiviteter. **B2**

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige tekster

Fag: Matematikk	
<p>... beskrive posisjonssystemet ved hjelp av ulike representasjonar.</p> <p>... plassere tal på tallinja og bruke tallinja i rekning og problemløysing.</p> <p>... utforske den kommutative og den assosiative eigenskapen ved addisjon og bruke dette i hovudrekning.</p> <p>... utforske, teikne og beskrive geometriske figurar frå sitt eige nærmiljø og argumentere for måtar å sortere dei på etter eigenskapar.</p> <p>... utforske og beskrive generelle eigenskapar ved partal og oddetal.</p> <p>... utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løyse problem frå leik og eigen kvardag.</p> <p>... ordne tal, mengdeer og former ut fra eigenskapar, samanlikne dei og reflektere over om dei kan ordnas på fleire måtar.</p> <p>... eksperimentere med teljing både framlengs og baklengs, velje ulike startpunkt og ulik differanse og beskrive mønster i teljingane.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon • Abstraksjon og generalisering
Fag: Naturfag	
<p>... presentere egne ideer til teknologiske oppfinnelser</p> <p>... utforske og beskrive observerbare egenskaper til ulike objekter, materialer og stoffer og sortere etter egenskaper.</p> <p>... oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
Fag: Samfunnsfag	
<p>... utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål</p> <p>... samtale om korleis ulike kjelder, inkludert kart, kan gi informasjon om samfunnsfaglege spørsmål</p> <p>... beskrive og gi døme på mangfald i Noreg, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
Fag: KRLE	
<p>... utforske og beskrive hvordan kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk lokalt og regionalt</p> <p>... samtale om og presentere estetiske uttrykk fra kristendom og andre religioner og livssyn</p> <p>... bruke enkle fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
Fag: Kroppsøving	
<p>... øve på å avlevere, ta imot og leike med ulike reiskapar og balltypar</p> <p>... lage og bruke kart for å orientere seg i kjent terreng</p> <p>... leike og vere saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø</p> <p>... forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>... forstå og praktisere turreglar og bruke klede etter vêr og forhold i naturen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel

Fag: Musikk

- ... utøve et repertoar av sangleker, sanger og danser hentet fra elevenes nære musikkultur og fra kulturarven
- ... utforske og eksperimentere med puls, rytme, tempo, klang, melodi, dynamikk, harmoni og form i dans, med stemmen og i spill på instrumenter
- ... leke med musikkens grunnelementer gjennom lyd og stemme, lage mønstre og sette sammen mønstrene til enkle improvisasjoner og komposisjoner, også med digitale verktøy
- ... formidle opplevelser av ulike musikalske uttrykk gjennom samtale og kunstneriske uttrykksformer

- Utøve musikk
- Lage musikk
- Oppleve musikk
- Kulturforståelse

Fag: Kunst og håndverk

- ... utforske ulike visuelle uttrykk og bygge videre på andres ideer i eget skapende arbeid.
- ... studere form gjennom å tegne, male og fotografere.

- Håndverksferdigheter
- Kunst- og designprosesser
- Kulturforståelse
- Visuell kommunikasjon

Periode 3: Folkehelse og livsmestring

Uker: 1-12

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Det er min kropp!

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hvordan kan vi ta vare på kroppen vår?
- b. Hva betyr fysisk og psykisk helse?
- c. Hvorfor er det viktig å trives på skolen?
- d. Hva er en god venn? Hva kan *jeg* bidra med?
- e. Hva kan vi gjøre dersom noen krenker andre?
- f. Elevens refleksjonsspørsmål
- g. Hvordan sette grenser for egen kropp?

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a. Ansvarlighet
- b. Kontroll
- c. Måltrettethet
- d. Tålmodighet
- e. Utholdenhet

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler.
- ... lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk.
- ... samtale om og beskrive hvordan ord vi bruker, kan påvirke andre.
- ... beskrive og fortelle muntlig og skriftlig.
- ... skrive tekster for hånd og med tastatur.
- ... lese med sammenheng og forståelse på papir og digitalt og bruke enkle strategier for leseforståelse.
- ... uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skrivning og andre kreative aktiviteter.
- ... bruke store og små bokstaver, punktum, spørsmålstegn og utropstegn i tekster og samtale om egne og andres tekster.
- ... lage tekster som kombinerer skrift med bilder.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstskaping
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

- ... bruke digitale ressurser for å oppleve språket via autentiske språkmodeller og samtalepartnere.
- ... lytte til, lese og samtale om innhold i enkle tekster, inkludert billedbøker.
- ... delta i innøvde dialoger og spontane samtaler om egne behov og følelser, dagligliv og interesser.

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige tekster

<p>... stille og svare på enkle spørsmål, følge enkle instruksjoner og bruke noen høflighetsuttrykk. ... A2 B2 C2 D2</p> <p>... tilegne seg ord og kulturell kunnskap gjennom engelskspråklig barnelitteratur og barnekultur. ... koble språklyder til bokstaver og stavemønstre og trekke bokstavlyder sammen til ord. C2</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... forklare korleis ein kan beskrive tid ved hjelp av klokke og kalender. ... ordne tal, mengder og former ut frå eigenskapar, samanlikne dei og reflektere over om dei kan ordnast på fleire måtar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Modellering og anvendingar • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon • Abstraksjon og generalisering
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon. ... gi eksempler på noen vanlige sykdommer og samtale om hva man kan gjøre for å verne kroppen mot smittsomme sykdommer. ... planlegge og gjennomføre undersøkelser av vær og himmelfenomener og sammenligne målinger, observasjoner og værtegn gjennom året. ... oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... utforske og presentere korleis menneska levde for éin til to menneskealdrar sidan ... reflektere over kvifor menneske har ulike meiningar og tek ulike val ... beskrive og gi døme på mangfald i Noreg, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket ... samtale om moglegheiter og utfordringar ved digital samhandling. ... utforske og gi døme på korleis menneske i ulike delar av verda påverkar livet til kvarandre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>... beskrive og samtale om ulike måter å leve sammen på i familie og samfunn. ... sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer. ... bruke enkle fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon

Fag: Kroppsøving	
<p>... utforske eigen kroppsleg bevegelse i leik og andre aktivitetar, åleine og saman med andre</p> <p>... utforske og gjennomføre grunnleggjande bevegelsar som å krype, gå, springe, hinke, satse, lande, vende og rulle i ulike miljø ut frå egne føresetnader</p> <p>... utforske naturen i nærmiljøet med varierte aktivitetar til ulike årstider</p> <p>... øve på trygg ferdsel i trafikken</p> <p>... øve på trygg ferdsel ved vatn og på å kunne tilkalle hjelp</p> <p>... leike og vere med saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø</p> <p>... forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>... forstå og praktisere turreglar og bruke klede etter vår og forhold i naturen</p> <p>... leike og utføre grunnleggjande øvingar med tilvenning til vatn, som å dykke, flyte, gli, skape framdrift, hoppe uti og orientere seg i vatn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel
Fag: Musikk	
<p>... utøve et repertoar av sangleker, sanger og danser hentet fra elevenes nære musikkultur og fra kulturarven.</p> <p>... utforske og eksperimentere med puls, rytme, tempo, klang, melodi, dynamikk, harmoni og form i dans, med stemmen og i spill på instrumenter.</p> <p>... leke med musikkens grunnelementer gjennom lyd og stemme, lage mønstre og sette sammen mønstrene til enkle improvisasjoner og komposisjoner, også med digitale verktøy.</p> <p>... formidle opplevelser av ulike musikalske uttrykk gjennom samtale og kunstneriske uttrykksformer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Oppleve musikk • Kulturforståelse
Fag: Kunst og håndverk	
<p>... forestille seg og beskrive framtiden gjennom tegning og modeller.</p> <p>... vise fram og presentere objekter gjennom utstilling eller samling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon

Periode 4: Bærekraftig utvikling

Uker: 13-
24

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Hvordan lages tingene mine?

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hvor kommer klærne mine fra?
- b. Hvem lager mobiltelefoner og hvor får de delene fra?
- c. Hvor kommer møblene våre fra?
- d. Hva lages i Porsgrunn?
- e. Hva kunne jeg laget selv?
- f. Hva kan jeg gjøre om det blir hull i et klesplagg?
- g. Kan jeg lage noe annet fra et ødelagt plagg?
- h. Hvilke avfall kommer ut i naturen etter en vask i vaskemaskinen?
- i. Hva er en gjenbruksbutikk?

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a. Mot
- b. Lederegenskaper
- c. Selvtillit
- d. Respekt
- e. Integritet

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler.
- ... lytte til og samtale om skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk.
- ... beskrive og fortelle muntlig og skriftlig.
- ... skrive tekster for hånd og med tastatur.
- ... utforske eget talespråk og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråk og skriftspråk.
- ... utforske og samtale om oppbygningen av og betydningen til ord og uttrykk.
- ... lese med sammenheng og forståelse på papir og digitalt og bruke enkle strategier for leseforståelse.
- ... bruke store og små bokstaver, punktum, spørsmålsteget og utropsteget i tekster og samtale om egne og andres tekster.
- ... lage tekster som kombinerer skrift med bilder.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstskaping
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

- ... bruke digitale ressurser for å oppleve språket via autentiske språkmodeller og samtalepartnere.
- ... lytte til, lese og samtale om innhold i enkle tekster, inkludert billedbøker.
- ... delta i innøvde dialoger og spontane samtaler om egne behov og følelser, dagligliv og interesser.

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige tekster

<p>... stille og svare på enkle spørsmål, følge enkle instruksjoner og bruke noen høflighetsuttrykk. A2 B2 C2 D2</p> <p>... tilegne seg ord og kulturell kunnskap gjennom engelskspråklig barnelitteratur og barnekultur.</p> <p>... oppdage ord som er felles for engelsk og andre språk eleven kjenner til. lese og eksperimentere med å skrive kjente ord, fraser og enkle setninger. D2</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... forklare korleis ein kan beskrive tid ved hjelp av klokke og kalender.</p> <p>... utforske addisjon og subtraksjon og bruke dette til å formulere og løyse problem frå leik og eigen kvardag.</p> <p>... ordne tal, mengder og former ut frå eigenskapar, samanlikne dei og reflektere over om dei kan ordnast på fleire måtar.</p> <p>... kjenne att og beskrive repeterande einingar i mønster og lage eigne mønster</p> <p>... måle og samanlikne storleikar som gjeld lengd og areal, ved hjelp av ikkje-standardiserte og standardiserte måleiningar, beskrive korleis og samtale om resultatata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Modellering og anvendingar • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon • Abstraksjon og generalisering
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... samtale om hvordan vi kan ta miljøbevisste valg og gjennomføre lokale miljøtiltak.</p> <p>... utforske et naturområde i nærmiljøet og beskrive hvordan noen organismer er tilpasset området og hverandre.</p> <p>... oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon.</p> <p>... samtale om hvordan vi kan ta miljøbevisste valg og gjennomføre lokale miljøtiltak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... utforske og presentere korleis menneska levde for éin til to menneskealdrar sidan</p> <p>... utforske og gi døme på korleis menneska påverkar klimaet og miljøet, og dokumentere korleis påverknadene kjem til syne i nærmiljøet</p> <p>... utforske og gi døme på korleis menneske i ulike delar av verda påverkar livet til kvarandre</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>Kompetansemål – Elevene skal kunne:</p>	<p>Kjerneelementer</p>
<p>... utforske og samtale om etiske sider ved menneskers levesett og ressursbruk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon

Fag: Kroppsøving	
<p>... forstå og praktisere turreglar og bruke klede etter vêr og forhold i naturen</p> <p>... leike og vere med saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø</p> <p>... forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar</p> <p>... øve på å avlevere, ta imot og leike med ulike reiskapar og balltypar</p> <p>... leike og utføre grunnleggjande øvingar med tilvenning til vatn, som å dykke, flyte, gli, skape framdrift, hoppe uti og orientere seg i vatn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel
Fag: Musikk	
<p>... utøve et repertoar av sangleker, sanger og danser hentet fra elevenes nære musikkultur og fra kulturarven.</p> <p>... utforske og eksperimentere med puls, rytme, tempo, klang, melodi, dynamikk, harmoni og form i dans, med stemmen og i spill på instrumenter.</p> <p>... leke med musikkens grunnelementer gjennom lyd og stemme, lage mønstre og sette sammen mønstrene til enkle improvisasjoner og komposisjoner, også med digitale verktøy.</p> <p>... formidle opplevelser av ulike musikalske uttrykk gjennom samtale og kunstneriske uttrykksformer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Oppleve musikk • Kulturforståelse
Fag: Kunst og håndverk	
<p>... bruke håndverksteknikker og håndverktøy i utforming av tre, leire og tekstil på en miljøbevisst og trygg måte.</p> <p>... undersøke egenskaper ved materialer og dele sanseerfaringer.</p> <p>... planlegge og konstruere i naturmaterialer etter inspirasjon fra samisk og lokal byggeskikk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon